

Gekte in de hoofdklasse

‘Alle clubs zijn erin meegegaan’

Een seizoen in de hoofdklasse bij de mannen kost tussen de 250.000 en 500.000 euro. Minstens. Zo blijkt uit een belronde van hockey.nl langs de diverse clubs. Maar niet iedereen was even scheutig met informatie.

Door Sander Collewyn

‘Ik snap die Quote-achtige benadering niet,’ zegt Frans Wouters, woordvoerder tophockey bij Oranje Zwart. ‘Waar zijn jullie mee bezig? Wij zijn niet krampachtig, maar vinden het niet nodig om ons budget aan de grote klok te hangen. Hockey is een mooi gesloten wereldje en dat moeten we met z’n allen lekker zo houden.’

Meer bestuurders reageren terughoudend op het belronde van Hockey.nl naar de budgetten van de twaalf mannenteams in de Rabo Hoofdklasse. Lucas Mes van Tilburg ‘weet niet of het zo verstandig is om dit naar buiten te brengen.’ En Bloemendaler Joof Verhees is ‘niet ongenegen’ om het te vertellen. Maar hij moet het eerst even ‘overleggen’ binnen de club. Ook mister Rotterdam Jan Hagendijk wil niet veel kwijt: ‘Het gaat om geld, heel veel geld. Maar we doen er geen uitspraken over.’

Een aantal clubvertegenwoordigers komt met inhoudelijke argumenten op de proppen. Rob Brugts van Den Bosch: ‘De cijfers van de verschillende hoofdklassers zijn onvergelijkbaar. Iedereen lost zijn budget op een andere manier op.’ Jan Willem Maas van Kampong: ‘Het is concurrentiegevoelige informatie. De hockeywereld is dermate ondoorzichtig dat wij daar voorlopig ons voordeel mee doen.’ Volgens Laren-bestuurder Peter Havenga zijn de cijfers te ingewikkeld. ‘En dan gaan mensen hun eigen rekensommetjes maken op de verkeerde manier. Wel kan ik zeggen dat we dit seizoen minder uitgeven in vergelijking met vorig jaar.’

Geen stuiver

Openbare cijfers bestaan niet of nauwelijks, maar de afgelopen jaren zijn de spelerssalarissen, en daarmee de uitgaven van de clubs, in de Rabo Hoofdklasse ontegenzeggelijk hard gestegen. Misschien wel te hard. Niet voor niets luidde Brugts, bestuurslid tophockey bij Den Bosch, afgelopen december de noodklok in Brabants Dagblad: ‘Nederlandse spelers stellen steeds meer dezelfde eisen als buitenlandse spelers. Dat kan niet. Dat draagt de hockeymarkt niet. Als je daar gehoor aan geeft, dan loop je jezelf voorbij.’

De professionaliseringslag van de laatste jaren heeft geleid tot de huidige situatie, waarin serieus geld wordt uitgegeven door alle twaalf hoofdklassenclubs. Maar waar doen die clubs het van? De bezoekers van wedstrijden in de hoofdklasse betalen nog altijd geen cent entree, de televisierechten leveren de clubs geen stuiver op en sponsors staan nog steeds niet met miljoenencontracten aan de clubpoorten te rammelen. Sterker, een hoofdsponsor betaalt een ton, maximaal twee ton, meer niet.

De draagkracht van de oplopende budgetten in de hoofdklasse is daarom op zijn minst twijfelachtig. Behalve de toegenomen media-aandacht en een groei van het aantal hockeyers in Nederland, bestaan geen argumenten voor het feit dat de clubs nu beduidend veel meer geld denken te kunnen uitgeven dan zeg tien jaar geleden. Maar het gebeurt dus wel. Met als gevolg grote financiële problemen, zoals bij Bloemendaal en recentelijk Klein Zwitserland. Desondanks blijft voormalig bondscoach Roelant Oltmans geloven in stijgende budgetten: ‘Ik weet zeker dat het kan. Als we het maar op een slimme manier aanpakken. Een goede eerste stap zou zijn om in Nederland een aantal hockeystadions te bouwen.’

Kostenposten

Ook zonder openheid van zaken durven wij gerust te stellen dat bij een groot aantal hoofdklassenclubs de grootste kostenpost wordt gevormd door de spelerssalaries. Vooral de betalingen aan 'de buitenlanders' (53 dit seizoen) drukken genadeloos op het budget. Met een salaris van zo'n dertigduizend euro bruto is een club er nog niet. Bovenop dit bedrag komen belastingen, verzekeringen, huisvesting en extra kosten zoals vliegtickets. Het totale bedrag voor een beetje buitenlandse topper loopt met gemak op tot boven de vijftigduizend euro per seizoen. Om de kosten van het tophockey niet voor rekening van de rest van de club – de breedtehockeyers – te laten komen, hebben de meeste clubs dan ook een stichting tophockey in het leven geroepen. Dat is geen garantie voor succes. Stichting De Topmusch zou bij moedervereniging een schuld hebben van 350.000 euro. Bloemendaals tophockeyvoorzitter Joof Verhees spreekt dit tegen: 'Dat bedrag klopt niet. Wel is het zo dat we dit jaar kampen met een tekort van 90.000 euro.'

Maar om een team een seizoen draaiende te houden in de hoofdklasse, brengt veel meer kosten met zich mee. Een aanzienlijke kostenpost is de trainer-coach, met een salaris van minimaal veertigduizend euro. Tel hierbij op de salarissen van één, vaak twee assistenten, een keeperstrainer, een looptrainer, een medische staf en een video-operator. Veel geld gaat ook naar de winterse trainingsstage in het buitenland, de auto's of scooters (Pinoké) waar spelers gebruik van maken, de spelersbus op zondag (Tilburg), de reiskosten, het eten na elke training én wedstrijd en trainingsmaterialen.

Bij de meeste clubs zijn de inkomsten uit sponsoring onvoldoende om alle uitgaven te dekken. Reden genoeg steun te zoeken bij vermogende particulieren, die als een soort van suikerooms opereren en veel geld in het eerste team steken. De financiële inbreng van deze rijke achterban wordt meestal niet tot het budget gerekend, maar is voor clubs vaak van levensbelang om zich staande te kunnen houden op het hoogste niveau. Zoals het geval is bij Laren, meldt Peter Havenga. 'Zonder onze particuliere sponsors zouden we hier geen tophockey kunnen spelen. Wij geven dit seizoen wel minder uit dan vorig jaar. Toen hadden we een stel Argentijnen die veel te duur waren. Zeker voor wat ze presteerden.'

Financiële problemen

De stand op de ranglijst van de Rabo Hoofdklasse vormt een goede overeenkomst met de ranglijst op basis van beschikbare budgetten. Met de kanttekening dat nummer laatst Klein Zwitserland meer geld te besteden heeft dan nummer elf Pinoké. Hoewel bij Klein Zwitserland de nood momenteel hoog is. Voorzitter Egbert Ottevanger trad eind januari zelfs terug naar aanleiding van de financiële problemen bij het Haagse bolwerk. Bestuurslid tophockey Anne van der Vliet: 'We moeten heel creatief omgaan met onze financiën. Dan heb ik het ook over de kleine dingen: van de inkoop van tosti's tot het laten sponsoren van de hockeyballen. Ons budget voor heren 1 ligt nu rond de drie ton, maar dat is volgend seizoen zeker lager.'

Bij Pinoké zijn de uitgaven nog te overzien. De Amsterdamse ploeg heeft slechts drie betaalde spelers rondlopen, vertelt tophockeycommissaris Jan-Willem Roest: 'Bij Pinoké moeten we echt op de kleintjes letten, we zitten een stuk onder de twee ton. De begroting voor het eerste elftal krijgen we dit jaar gelukkig nog wel rond, maar het is elk seizoen weer een enorme uitdaging. Het gerucht gaat dat veel spelerscontracten in de hoofdklasse volgend seizoen worden herzien. Dat lijkt ons een goede ontwikkeling.'

Na hekkensluiter Pinoké volgt een grote middenmoot met clubs, die met budgetten werken tussen de tweehonderdvijftig- en driehonderdvijftigduizend euro. Een van die clubs is Tilburg, dat het volgens Lucas Mes wel met minder geld moet doen vorig seizoen. 'We proberen alle zaken rond het tophockey zeer kostenbewust in te vullen, vandaar ook dat we voor volgend jaar Kai de Jager als trainer-coach hebben aangetrokken. Hij kan als fulltimer naast het

coachen van Heren 1 de jeugdopleiding op zich nemen.' HGC-voorzitter Madeleine Buise van HGC wil niet veel kwijt: 'We zitten zeker niet lager dan andere vergelijkbare clubs.' Zoals SCHC? 'Wij willen meedoen, maar niet ten koste van alles,' meldt Robert Meijer. Jan Willem Maas, hockeyvoorzitter van omnivereniging Kampong, houdt het vaag: 'Wij geven aan tophockey niet meer uit dan we aan commerciële inkomsten binnenkrijgen. Dat doen lang niet alle clubs, vandaar dat er her en der financiële ongelukjes plaatsvinden.' Laren-man Peter Havenga is opener: 'We zitten zeker niet boven het half miljoen.'

Stukje slimmer

Vijfhonderdduizend euro. Dat is naar verluid het bedrag dat de Grote Vier (Amsterdam, Bloemendaal, Rotterdam en Oranje Zwart) per seizoen te besteden hebben. Hoewel, de clubs zelf geven aan dat de echte cijfers onvergelykbaar zijn. Amsterdam-voorzitter Cornelissen beweert zelfs dat het budget voor het eerste herenteam ergens tussen de drieënhalve en vier ton ligt. Ook al is dit niet te rijmen met de aanwezigheid van grootverdieners als Taeke Taekema, Floris Evers, Geert-Jan Derikx, Timme Hoyng, de Spanjaard Santi Freixa en niet te vergeten coach Sjoerd Marijne. Cornelissen: 'Onze basis is gezond, omdat we het een stukje slimmer doen dan de clubs met dure buitenlanders. Daar hebben wij er maar één van. En van een aantal spelers verdienen wij dankzij imagerichten het salaris voor een deel terug, waardoor we per saldo op het genoemde bedrag uitkomen. Het is dus onterecht dat iedereen denkt dat wij bij Amsterdam smijten met geld, want dat doen we helemaal niet.'

Rotterdam is een club met veel buitenlanders maar Hagendijk is het niet met Cornelissen eens. 'Van de vier best betaalde hockeyers in Nederland lopen er drie rond bij Amsterdam en eentje bij Bloemendaal. Buitenlandse spelers zijn vaak goedkoper en bovendien een verrijking voor de club én de competitie. Wij zitten qua budget in dezelfde orde van grootte als Bloemendaal en Oranje Zwart, dat is het enige wat ik erover kan zeggen.'

Normalisatie

De rondgang langs alle twaalf hoofdklassers levert dus niet meer op dan de wetenschap dat een seizoen in de hoofdklasse tussen de twee- en vijfhonderdduizend euro kost. Geen schokkende bedragen. Maar wel bedragen die voor de meeste clubs duidelijk te hoog gegrepen zijn. Of zoals HGC-voorzitter Buise het verwoordt: 'Alle clubs kunnen volgens mij beamen dat ze de laatste jaren in de gekte zijn meegegaan.'

Wellicht dat de geslotenheid die wij aantreffen heeft geleid tot deze gekte. Transparantie is in het vaderlandse tophockey nog ver te zoeken. Wellicht dat de pas opgerichte Hockey Hoofdklasse CV de voortschrijdende professionalisering in goede banen weet te leiden. Maar ook de huidige kredietcrisis schept perspectieven. De term 'normalisatie' valt zelfs bij veel clubs als ze het over het volgende seizoen hebben. Een 'pas op de plaats', zoals dat zo mooi heet. Is die economische crisis toch nog ergens goed voor.